

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan orienteringsklubben Älvsjö-Örby och Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning

Samverkan om löpande uppsikt av terrängleder i Älvsjöskogens naturreservat mellan åren 2026 och 2028

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en modell för samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer som tillsammans vill lösa en gemensamt identifierad utmaning på lokal nivå. Ett IOP ska bygga på tillit, ömsesidig samverkan och på insikten om att det behövs flera perspektiv och olika typer av resurser för att lösa utmaningarna.

Parter i det idéburna offentliga partnerskapet

Denna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) avser parterna Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning (212000-0142) och Orienteringsklubben Älvsjö-Örby (802016-8566).

De olika rollerna tar utgångspunkt i att Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning är en del av Stockholms stad och att orienteringsklubben är en idéburen organisation. Förvaltningens roll och ansvar utgår från lagstiftning och uppdrag beslutade av kommunfullmäktige och stadsdelsnämnden. Orienteringsklubben bedriver sin verksamhet utifrån stadgar och sin verksamhetsplan.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har i uppdrag att skapa förutsättningar för civilsamhället samt verka för en god folkhälsa. Förvaltningen är reservatsförvaltare för Älvsjöskogens naturreservat sedan år 2016 då skogen utsågs till naturreservat. I skötselplanen för Älvsjöskogen förtydligas att staden ska verka för att bevara och stärka skogens kulturella värden, ekologiska värden och rekreativa värden.

Orienteringsklubben OK Älvsjö-Örby är en väletablerad förening i stadsdelsområdet. Klubben nyttjar regelbundet Älvsjöskogen för träning och återkommande evenemang. Orienteringsklubben har cirka 200 medlemmar och bildades år 1980. Medlemmarna i klubben har god kännedom om Älvsjöskogens terräng och är väl insatta i att skogen är ett naturreservat. Förvaltningen och orienteringsklubben har haft en kontinuerlig dialog under många år om frågor som rör Älvsjöskogen.

Gemensam identifierad samhällsutmaning

Älvsjöskogens naturreservat

Älvsjöskogen inrättades som naturreservat år 2016 och omfattas sedan dess av särskilda reservatsföreskrifter. Naturreservatet är cirka 65 hektar. Älvsjöskogens naturreservat är en viktig del av Stockholms ekologiska infrastruktur. Stadsdelsförvaltningen arbetar därför för att bevara skogens höga ekologiska värden samtidigt som man tar hänsyn till de rekreativa värdena i form av ett aktivt friluftsliv och de kulturella värdena i skogen.

I reservatet är det inte tillåtet att skada mark, träd eller stenar genom att rista eller måla på vegetationen, störa djurlivet, medföra okopplad hund eller sätta upp skyltar eller markeringar inom reservatet. För att utföra åtgärder behövs dispens eller tillstånd från gällande föreskrifter.

Motionsspår och terrängleder

I naturreservatet finns idag två belysta motionsspår på 1,8 km och 3,8 km. Lederna är officiella och inritade i reservatskartan. Dessa leder nyttjas av såväl motionärer, flanörer, hundägare och förskoleverksamhet samt även av lokala föreningar.

Sedan 2010-talet finns ett inofficiellt terrängspår på 5 kilometer som kallas *Blåa leden* som är uppmärkt med reflexmarkeringar. Utöver det finns ett inofficiellt terrängspår uppmärkt som kallas för *Vita leden* och är cirka 7,5 kilometer. Dessa båda ledmarkeringar har varit inofficiella och sattes upp innan skogen blev naturreservat.

Ledmarkeringar som saknar tillstånd

Utöver ovan nämnda terrängleder förekommer även andra ledmarkeringar som också har satts upp utan tillstånd. Under senare år har dessa markeringar ökat i antal. Såväl orienteringsklubben som stadsdelsförvaltningen har uppmärksammat ledmarkeringarna. Under hösten 2025 beslutade förvaltningen att ta ned markeringarna och istället inleda ett samarbete med orienteringsklubben för att hitta en långsiktig lösning.

Önskemål om terrängleder

Det finns behov och önskemål från reservatsbesökare om att kunna röra sig i terrängen utanför motionsspåren. Skogen har en stark vildmarkskänsla och naturskogskaraktär som bäst upplevs utanför motionsspåret. Redan i samband med uppkomsten av villabebyggelsen under första hälften av 1900-talet fanns upptrampade stigar i skogen. Under våren 2026 genomförde förvaltningen en dialog med invånare som visar att merparten är positiva till att anlägga två officiella terrängleder.

Genom att etablera två terrängleder är ambitionen att kanalisera besökare till de upptrampade stigarna och därmed minska påverkan

på ömtåliga naturtyper på andra ställen. Samtidigt kan lederna nyttjas för både dag- och nattlöpning genom att markeringarna är i reflekterande material. Vissa partier av stigarna kan behöva kompletteras med spänger för att skydda mark och trädrötter, till exempel i fuktiga partier.

Partnerskapets innehåll

Partnerskapet syftar till att skydda värdefull natur i Älvsjöskogen genom att anlägga markerade terrängleder i skogen och samtidigt säkerställa att otillåtna ledmarkeringar tas bort. På det sättet kan värdefull natur skyddas samtidigt som besökare kan uppleva reservatets naturskogsmiljö och vildmarkskänsla.

Hägersten Älvsjö stadsdelsförvaltning och OK Älvsjö Örby ansvarar tillsammans för att två markerade terrängleder upprättas inom naturreservatet. Parterna ska också tillsammans säkerställa att otillåtna markeringar i skogen tas ned. De två markerade lederna utgår från upptrampade stigar som redan idag fungerar som inofficiella leder.

- *Blåa leden* som är 5 kilometer.
- *Vita leden* och är cirka 7,5 kilometer.

Målgrupper för partnerskapet

Partnerskapet har flera olika målgrupper som överensstämmer med skötselbeskrivning av Älvsjöskogens naturreservat. De främsta målgrupperna är:

- Friluftsbesökare och hundägare som önskar uppleva skogens terräng utanför motionslederna.
- Föreningar och privatpersoner som vill nyttja lederna för dag- och nattlöpning.
- Förskolegrupper och skolor som önskar använda skogen som en del av den pedagogiska undervisningen.

Ekonomi, ansvarsfördelning och resurser

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltningen ansvarar för att:

- söka gällande tillstånd och dispens för terränglederna,
- vid behov anlägga spänger på platser som behöver skyddas (cirka 100 000 kr/år),
- bekosta inköp av reflexmarkeringar och skruvar (70 000 kr för hela avtalsperioden),
- tillhandahålla ett lager av reflexmarkeringar,
- sätta upp nya reservatsskyltar med terränglederna markerade i kartan (100 000 kronor för hela avtalsperioden),
- uppdatera stadens webbplats med terränglederna

- genomföra en uppföljning per år med orienteringsklubben.

Inför uppstart av samarbetet genomför förvaltningen även en syn av terränglederna för att säkerställa att de är i gott skick samt för att identifiera partier som kan behöva kompletteras med spänger för att skydda mark och trädrötter.

Orienteringsklubben Älvsjö-Örby ansvarar för att:

- under år 2026 sätta upp reflexmarkeringar utmed de båda lederna,
- ta ned otillåtna ledmarkeringar utmed dessa två leder,
- vid behov sätta upp nya reflexmarkeringar utmed lederna
- löpande hålla uppsikt över att lederna är i gott skick och rapportera avvikelser som till exempel nedfallna träd, otillåtna ledmarkeringar nytillkomna skyltar, skador, tjuvtippar eller bosättningar samt
- två gånger per år utföra planerade kontroller av lederna som sedan rapporteras till förvaltningen (för år 2026 räcker det med en kontroll).

Belopp och budget

År 2026. Ersättning för år 1 uppgår till 20 000 kronor på grund av ett mer omfattande arbetet att sätta upp samtliga markeringar. I uppdraget ingår även att hålla löpande uppsikt samt genomföra planerade kontroller.

År 2027. Ersättning för år 2 uppgår till 8 000 kronor. I uppdraget ingår att hålla löpande uppsikt samt genomföra planerade kontroller.

År 2028. Ersättning för år 3 uppgår till 8 000 kronor. I uppdraget ingår att hålla löpande uppsikt samt genomföra planerade kontroller.

Utbetalning av ersättning

Utbetalning görs senast den 1 november årligen under avtalsperioden efter att orienteringsklubben skickar en faktura till stadsdelsförvaltningen. Fakturan skickas till nedanstående adress.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Referens 2100
Kund-id STH722
Box 90111
120 21 Stockholm

Hantering av personuppgifter

Personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Uppgifter om överenskommelse bevaras i förvaltningens diarietjänstsystem (eDok), ekonomisystemet (Agresso) samt lokalt hos stadsmiljöenheten.

Partnerskapets giltighetstid

Överenskommelse är giltig från den 4 juni 2026 och gäller till den 31 december 2028. Därefter undersöker förvaltningen möjligheter att fortsätta samarbetet under andra avtalsformer.

Organisation, uppföljning och slutrapportering

Parterna ansvarar gemensamt för att planera och följa upp det pågående arbetet inom partnerskapet. Under tiden som partnerskapet pågår dokumenteras och diarietjänstförs möten, eventuella justeringar eller ändringar. Stadsdelsförvaltningen ansvarar för dokumentationen. En samverkansgrupp med representanter från orienteringsklubben och förvaltningen bildas. Samverkansgruppen träffas en gång per verksamhetsår. Förvaltningen är sammankallande. Innan den årliga utbetalningen görs har förvaltningen följt upp att orienteringsklubben utfört arbetet i enlighet med samverkansavtalet.

Under första året bistår orienteringsklubben förvaltningen med dragning av de två terränglederna. Arbetet med att mäta in lederna och uppdatera reservatskartor utförs av en av förvaltningen upphandlad teknisk konsult.

Löpande rapporterar orienteringsklubben om de uppmärksammar avvikelser längs lederna till förvaltningen. Det kan till exempel vara nytillkomna ledmarkeringar, skador i terrängen, tjuvtippar eller kojbyggen samt behov av spänger. Under avtalsperioden genomför orienteringsklubben även två planerade kontroller av de båda lederna som dokumenteras efter en mall som förvaltningen tillhandahåller och diarietjänstför.

- År 2026. Förvaltningen följer under första året upp att reflexmarkeringarna är uppsatta utmed de två lederna samt att de inofficiella markeringarna utmed de två leder har tagits ned.
- År 2027. Under år två följer förvaltningen upp arbetet under hösten inför utbetalning av ersättning.
- År 2028. Under år tre sker ett nytt möte inför utbetalning av ersättning. Höstens möte innehåller även en avslutande dialog om hur överenskommelsen har fungerat i praktiken. Båda parter ska inför avslut skriva varsin slutrapport. Slutrapporten redogör för hur projektet har genomförts, hur

väl målen har nåtts, hur väl budget och tidsplan varit fungerat samt vad parterna har lärt sig under partnerskapet.

I stadsdelsförvaltningens och miljöförvaltningens ordinarie arbete ingår att göra tillsynsbesök i Älvsjöskogen. Under partnerskapet kommer stadens tillsyn även omfatta hur lederna sköts. Dessa besök görs oannonserat. Om det finns synpunkter kommer dessa snarast att återkopplas till orienteringsklubben.

Under löpande verksamhetsår har båda parter möjlighet att kalla till extra möte om det finns särskilda behov att diskutera uppkomna frågeställningar.

Uppsägning och oenighet mellan parterna

Båda parter är skyldiga att kontinuerligt informera varandra om förändringar som är av betydelse för överenskommelsens genomförande. I detta ingår att rapportera om eventuella avvikelser från gällande planering.

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för överenskommelsen eller brister i sina åtaganden, eller det råder väsentligt förändrade omständigheter, så ska parterna föra en dialog om huruvida partnerskapet kan fortsätta.

Överlåtelse av överenskommelsen

Parterna får inte, vare sig helt eller delvis, överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt denna överenskommelse utan den andre partens skriftliga godkännande.

Kontaktpersoner

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning

Avtalsansvarig

Pierre Persson, stadsmiljöchef

pierre.persson@stockholm.se

08-50821033

Reservatsförvaltare

Karin Lönnberg, ekolog/parkingenjör

OK Älvsjö-Örby

c/o Christer Nordström

Snäckstigen 1, 141 39 Huddinge

info@okalvsjoorby.se

079-3392852

Underskrifter

Denna överenskommelse har upprättats i två likalydande exemplar,
varav vardera parten tagit var sitt exemplar.

.....

Lee Orbersson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning

.....

.....

Thomas Karlsson
ordförande
OK Älvsjö-Örby

.....

Kartor

